

LTLP

– vad innehåller den?

Rökfria miljöer enligt 6 kap. 2 § LTLP

Skolgårdar

Kollektivtrafik

Lekplatser

Utanför entreér

Inhägnade idrottsplatser

Uteserveringar

Med rökning avses enligt 6 kap. 1§ LTLP

- rökning av tobak,
- inhalering efter förångning eller annan upphettning av tobak,
- användning av elektroniska cigaretter
- rökning av örtprodukter för rökning, och
- användning av njutningsmedel som till användningsättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak

Marknadsföring

Samma regler som gäller idag ska fortsatt gälla, det blev alltså ingen ändring i den nya lagen.

Vad som är tillåtet:

marknadsföring som endast består i att tillhandahålla tobaksvaror för försäljning, eller kommersiella meddelanden inne på försäljningsställen som inte är påträngande, uppsökande eller uppmanar till bruk av tobak.

Marknadsföring

Samma regler som gäller idag ska fortsatt gälla

Vad som är tillåtet:

marknadsföring som endast består i att tillhandahålla tobaksvaror för försäljning, eller kommersiella meddelanden inne på försäljningsställen som inte är påträngande, uppsökande eller uppmanar till bruk av tobak.

Kommersiella meddelanden ska i den omfattning det är möjligt placeras så att de inte är synliga från utsidan av försäljningsstället.

Länsstyrelsen
Skåne

Tillståndsprocessen i teori och praktik
-några nedslag

Regeringens proposition

2017/18:156

Ny lag om tobak och
liknande produkter

SFS 2018:2088

Tillståndsplikten sidorna 56 -78

Tillsynsfrågor sidorna 116-128

Författningskommentar sidorna 172-229

Jämförelsetabell sidorna 357-364

Övergångsbestämmelser till LTLP (2018:2088)

4. En **detaljhandlare** som före lagens ikraftträdande har anmält försäljning av tobaksvaror enligt 12 c § tobakslagen får fortsätta att bedriva sådan försäljning, om detaljhandlaren senast den 1 *november* 2019 ansöker om tillstånd till försäljning enligt den nya lagen. Försäljning får efter en sådan ansökan fortsätta i avvaktan på tillståndsmyndighetens beslut. För försäljning som sker innan tillståndsmyndigheten har meddelat beslut i tillståndsfrågan ska bestämmelserna i tobakslagen gälla.

Övergångsbestämmelser till LTLP (2018:2088)

5. **Partihandel** med tobaksvaror får bedrivas utan tillstånd fram till den 1 *november* 2019. Har en ansökan om tillstånd till partihandel kommit in till tillståndsmyndigheten före detta datum, får verksamheten fortsätta till dess att beslut i tillståndsfrågan meddelats.

5 kap. 1 § LTLP (2018:2088)

Endast den som har tillstånd får bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror.

Tillstånd krävs inte för detalj- eller partihandlare som varken har säte eller fast driftställe för näringsverksamhet i Sverige.

Ett tillstånd kan gälla för viss tid eller tills vidare. Om den som ansöker om tillstånd avser att bedriva detaljhandel från ett försäljningsställe, ska tillståndet avse försäljningsstället.

Tillståndstyperna

Definitioner enligt 1 kap. 3 § LTLP

Detaljhandel

”försäljning till konsumenter”

Partihandel

”all annan försäljning”

Detaljhandelstillstånd

Exempel på försäljningsställen

Butiker

Internetbutik

Festivaler

Automater

Tillståndstyper – tillståndets giltighetstid

Viss tid

Tills vidare

Någon möjlighet för kommunen att meddela ett tidsbegränsat tillstånd när ansökan avser ett tillstånd tills vidare finns inte, jfr 8 kap. 2 § andra stycket alkohollagen (2010:1622). (Prop. 2017/18:156 s. 190)

Undantag -då behövs inget tillstånd

Tillstånd krävs inte för detalj- eller partihandel för den som varken har säte eller driftsställe i Sverige, 5 kap. 1 § LTL

Säte

Privatperson – folkbokföring
Organisation – säte

Fast driftsställe

Jmf. IL 2 kap. 29§, exv:
-kontor eller filial
-fabrik
-vissa fastigheter

Internethandel

Tillstånd för att sälja tobak via internet gäller generellt för sådan ej knutet till ett ställe

Kan omfatta flera hemsidor. Om nya hemsidor tillkommer ska dessa anmälas till kommunen.

5 kap. 3 § andra stycket LTLP (2018:2088)

Tillstånd för **detaljhandel** meddelas av den kommun där försäljningsstället är beläget. Om försäljningsställe saknas meddelas tillstånd av den kommun där det företag som vill bedriva sådan handel har sitt säte eller, om företaget saknar säte inom landet, av den kommun där företaget har ett fast driftställe.

5 kap. 3 § tredje stycket LTLP (2018:2088)

Tillstånd för **partihandel** meddelas av den kommun där det företag som vill bedriva sådan handel har sitt säte eller, om företaget saknar säte inom landet, av den kommun där företaget har ett fast driftställe.

Detaljhandel

Försäljningsställe finns = kommun där försäljningsstället är beläget

Försäljningsställe finns inte (ex. internethandel) = kommun där den som vill bedriva detaljhandel har sitt *säte* eller, om säte saknas, av den kommun där företaget har ett *fast driftställe*.

Partihandel

Den kommun där det företag som vill bedriva partihandel har sitt säte. Saknas säte inom landet meddelas tillstånd av den kommun där företaget har ett fast driftställe.

TILLSTÅNDSPROCESSEN I PRAKTIKEN

Krav för att beviljas tillstånd

- Grundläggande förutsättningar
- Lämplighetsprövning
- Remisser och yttranden
- Finansiering
- Egenkontrollprogram
- Utredningsbesök

Prioritera arbetet

Några övriga frågor

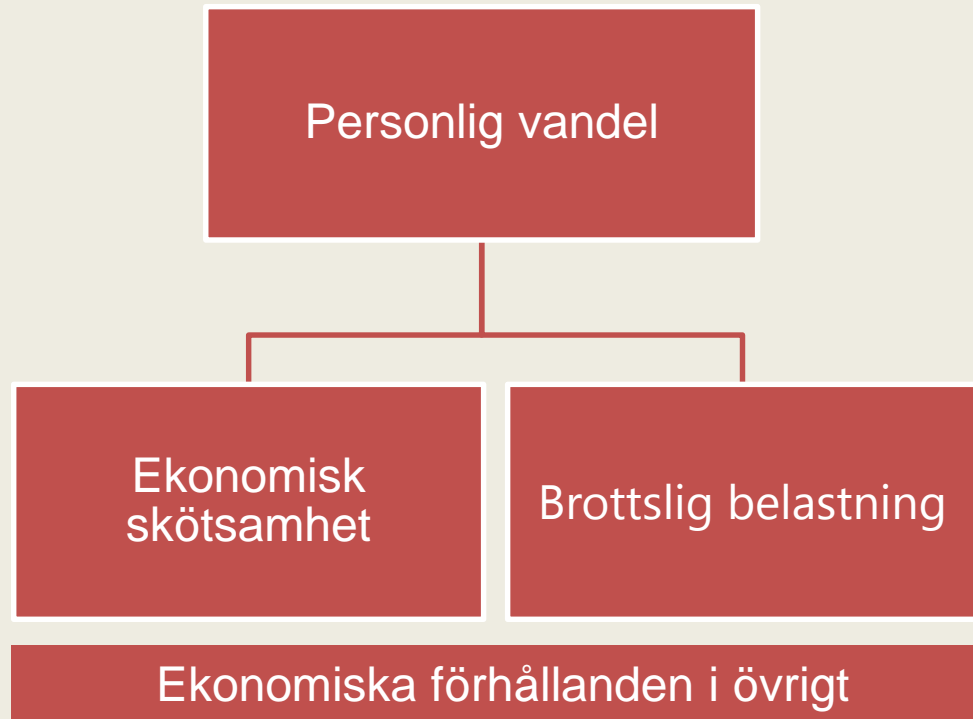
KRAV	SERV.TILLST	DETALJHANDEL	PARTIHANDEL
Personlig & ekonomisk lämplighet	JA	JA	JA
Remisser	Polis, Skv, Miljö, Kronofogde	Polis (får), Skv, Kronofogden	Polis, Tullverket, Skv, Kronofogden
Krav på lokalen	JA	NEJ	NEJ
Redovisa finansiering	JA	JA	JA
Anmälnings-skyldighet vid förändringar	JA	JA	JA
Kontroll PBI	JA	JA	JA
Krav på egenkontroll-program	NEJ	JA	JA

5 kap. 2 § LTLP (2018:2088)

Ett tillstånd får beviljas endast den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i denna lag.

Tillståndsförfarandet är likadant oavsett om ansökan avser ett tidsbegränsat tillstånd eller ett tillstånd som gäller tills vidare och samma förutsättningar och krav gäller för den tillståndspliktiga verksamheten. /--/Prövningen bör sålunda avse sökandens s.k. vandel – i huvudsak **ekonomisk skötsamhet** och eventuell förekomst av tidigare **brottslig belastning**, dels sökandens **ekonomiska förhållanden i övrigt**.”

(se bl.a. Prop. 2017/18:156 s.192, författningskommentar 5:2)

Ansvaret för utredningen

Prop. 2017/18:156 s. 64:

64 När det gäller det underlag som krävs för att en myndighet ska kunna fatta beslut gäller normalt den s.k. officialprincipen, som innebär att det är myndigheten som har det yttersta ansvaret för ärendets utredning.

När det däremot gäller ärenden där den enskilde ansöker om en förmån eller ett tillstånd är den normala ordningen att sökanden visar att förutsättningarna för förmånen eller tillståndet är uppfyllda. För att markera detta föreslås att det direkt i lagtexten anges att tillstånd ska beviljas den som visar att han eller hon har förutsättningar att uppfylla villkoren. En bestämmelse med motsvarande utformning finns i 8 kap. 12 § alkohollagen. Sökanden kan sålunda åläggas att komma in med behövligt underlag från t.ex. myndigheter som har etablerade rutiner för hantering av relevanta intyg av olika slag, så som Kronofogdemyndigheten och Skatteverket

Jfr Handbok alkohollagen, s. 68 (ingen rättskälla, men ett bra sätt att tänka...)

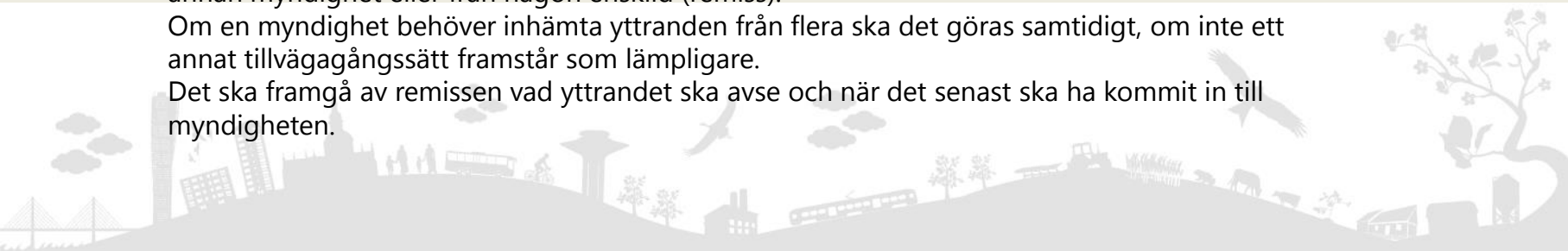
Tillståndsmyndigheten måste dock vara mer aktiv när det gäller sökandensandel och själv skaffa in vissa av de uppgifter som behövs, till exempel besked om sökanden har gjort sig skyldig till brott och besked om skattebetalningar har gjorts i rätt tid. Däremot kan sökanden åläggas att inkomma med behövligt underlag från myndigheter som har etablerade rutiner för hantering av intyg av olika slag. Detta gäller till exempel kronofogdemyndigheten och Bolagsverket.

Jfr även 26 § Förvaltningslagen

En myndighet kan inom ramen för sitt utredningsansvar enligt 23 § begära ett yttrande från en annan myndighet eller från någon enskild (remiss).

Om en myndighet behöver inhämta yttrandet från flera ska det göras samtidigt, om inte ett annat tillvägagångssätt framstår som lämpligare.

Det ska framgå av remissen vad yttrandet ska avse och när det senast ska ha kommit in till myndigheten.

Vem som ska prövas - PBI

När det gäller en juridisk person måste lämplighetskraven även riktas mot den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i rörelsen i egenskap av exempelvis verkställande direktör, styrelseledamot, bolagsdelägare eller aktieägare med betydande aktieinnehav. Även annan ekonomisk intressent bakom en rörelse kan komma att innefattas i prövningen.

5 kap. 4 § LTLP (2018:2088)

Vid prövningen av en ansökan om tillstånd för detaljhandel får kommunen inhämta ett yttrande från Polismyndigheten. En ansökan om tillstånd för partihandel får inte bifallas utan att Polismyndighetens och Tullverkets yttranden har inhämtats.

Myndigheterna ska yttra sig om sökandens allmänna lämplighet för verksamheten och ska i sina yttranden redovisa de omständigheter som ligger till grund för deras bedömning i det enskilda fallet.

Lagstiftaren gör skillnad på remiss och yttrande

Remiss

begära ut sakuppgifter

Yttrande

begära en bedömning

Vid ansökan om detaljhandelstillstånd får kommunen inhämta ett yttrande.

Utdrag ur belastnings- och misstankeregistret ska göras genom remittering. (Prop. 2017/18:156 s. 68 och 192-193)

Vid en ansökan om partihandel ska kommunen inhämta Tullverkets yttrande.

Får ej hämtas vid ansökan om detaljhandelstillstånd.

Yttrandet ska innehålla uppgifter kring "transport- och tulltillägg, viten och uppgifter som relaterar till administrativa brister hos sökanden"

Ekonomisk lämplighet

Lagstiftaren anser inte att remiss (yttrande) ska skickas till SKV eller Kronofogden. Sökanden ska inkomma med uppgifter.

Länsstyrelsen tycker:

Oftast smidigare och pålitligare att kommunen själv begär uppgifter än att sökanden ska komma in med dessa

Exempel på remisser kommunen borde skicka:

Skatteverket

Kronofogden

Exempel på uppgifter som sökanden kan skicka in:

Registreringsbevis (Bolagsverket)

Uppdrag som funktionär (Bolagsverket)

Grundläggande kontroll :

Sökande registrerad hos Skatteverket för F-skatt, moms och arbetsgivaravgifter?

Finns aktuella eller historiska skulder hos Kronofogden?

Sköts bokföringen?

För att vägra ett tillstånd eller att initiera ett ingripande enligt lagen krävs inte att misskötsamheten är uppsåtlig

Detaljhandel

Kan lämnas av sökanden:

- Registreringsbevis (Bolagsverket)
- Uppdrag som funktionär (Bolagsverket)

Genom remiss:

- Skatteverket
- Kronofogden
- Belastningsregistret (utdrag eller remiss)

Yttranden

- Ev Polismyndigheten

Partihandel

Kan lämnas av sökanden:

- Registreringsbevis (Bolagsverket)
- Uppdrag som funktionär (Bolagsverket)

Genom remiss:

- Skatteverket
- Kronofogden
- Belastningsregistret (utdrag eller remiss)

Yttranden

- Polismyndigheten
- Tullverket

Karenstid

“viss tid har levt laglydigt och varit ekonomisk skötsam”

Innan försäljningstillstånd kan komma i fråga för någon som är brottsligt belastad, har varit ekonomiskt misskötsam eller fått ett tidigare försäljningstillstånd återkallat måste sökanden visa att han eller hon under viss tid har levt laglydigt och varit ekonomisk skötsam.

Hur lång karenstid som är lämplig får bedömas utifrån förhållandena i det enskilda fallet, dvs. karenstiden måste kunna variera med hänsyn till bl.a. brottets art.

(Prop. 2017/18:156 s. 63)

Finansiering

I ansökningsärenden som rör ett nytt företag eller ny företagare kan det vara befogat att sökanden visar en finansieringsplan, /--/, för att motverka /--/försäljningsställen som finansieras med illegala medel. Det kan också vara motiverat för att kontrollera att sökanden inte är ekonomiskt beroende av någon som är olämplig att bedriva tobaksförsäljning eller är underkastad sådana ekonomiska åtaganden som väsentligt begränsar sökandens möjlighet att bestämma över försäljningsställets drift.

Finansiering

Granskningsprinciper som utvecklats enligt alkohollagen:

- Visa varifrån pengarna kommer, exv. bilförsäljning, sparande, lån etc.
- Visa att pengarna varit i din besittning, exv. pengar från bilförsäljning infört på bankkonto.
- Visa att de redovisade pengarna är samma som använts vid finansieringen samt att pengar vid ett köp av en rörelse betalats ut till säljaren.

Bulvan

Exempel på situationer när sådana misstankar torde föreligga – och då en närmare utredning är påkallad – är bl.a. när en sökande inkommer med en ansökan strax efter det att en "närstående" (släkting, f.d. kompanjon eller liknande) bedömts som olämplig eller den personkrets som har redovisats i ansökan återkommande ändras.

Sådan misstanke torde också kunna uppkomma när en person som i ansökan inte är redovisad som en person med betydande inflytande i rörelsen ändå har undertecknat viktiga handlingar, dvs. personen har agerat som om han eller hon är en person med betydande inflytande.

5 kap. 6 och 7 §§ LTLP (2018:2088)

6 § Den som bedriver tillståndspliktig försäljning av tobaksvaror eller gränsöverskridande distansförsäljning ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och ansvara för att det finns ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram.

7 § Till ansökan om tillstånd enligt 3 § /--/ ska egenkontrollprogrammet och de övriga uppgifter som behövs för kommunens prövning och tillsyn eller Folkhälsomyndighetens tillsyn bifogas.

Ändrade uppgifter ska utan dröjsmål anmälas till kommunen respektive Folkhälsomyndigheten.

Egenkontrollprogram

Om EKP inte lämnas in eller anses olämpligt är det grund för avslag. (Prop. 2017/18:156 s. 65)

Vad innebär lämpligt?

- Anpassat till verksamheten?
- Fungerar det i praktiken?
- Innehåller det alla moment?

Om brister i egenkontrollen – viktigt med kommunicering.

Internethandel och automatförsäljning – problematiskt med åldersgränskontroll? Hur informeras om 18-årsgräns?

Utredningsbesök

Det finns inget krav i LTLP på försäljningsstället.

Kanske kan ett besök ändå vara lämpligt eftersom kommunen har en informationsskyldighet enligt 5 kap. 11 §

Exempelvis kan kommunen titta på:

- Marknadsföring
- Egenkontrollprogrammet lämplighet
- 18-årsdekaler
- Möjligheten att upprätthålla åldersgräns vid automatförsäljning
- Vid övertagande av verksamhet – finns gammalt lager?

Prioritera arbetet

Ansökningar
Bifall – Avslag

Tillsyn

Allt annat

Förvaltningslagen

Riskbedömningar

NÅGRA ÖVRIGA SPÖRSMÅL

- Sekretessregler
- Detaljhandlare i tobaksnöd
- Rätt ålder – en förutsättning för att bedriva försäljning?
- Felaktiga märkningar – hur hanterar vi det?

7 kap. 24 § LTLP (2018:2088)

Den som har tagit befattning med något ärende enligt denna lag får inte obehörigen röja eller på annat sätt utnyttja vad han eller hon då har fått veta om yrkeshemligheter eller affärsförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

30 kap 20 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

/Träder i kraft I:2019-07-01/ Sekretess gäller hos tillstånds- eller tillsynsmyndighet enligt alkohollagen (2010:1622) och hos kommun i ärenden om tillståndspliktig tobaksförsäljning enligt lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende om tillstånd.

17 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Sekretess gäller för uppgift om planläggning eller andra förberedelser för sådan inspektion, revision eller annan granskning som en myndighet ska göra, om det kan antas att syftet med granskningsverksamheten motverkas om uppgiften röjs.

5 kap. 10 § LTLP (2018:2088)

Den som bedriver partihandel med tobaksvaror får endast sälja sådana varor till den som har försäljningstillstånd. Säljaren ska förvissa sig om att köparen har sådant tillstånd.

Praktiskt exempel

Tobaksbutiken (detaljhandlare) får den 21 juli slut på cigaretter och kontaktar sin leverantör (partihandlare) för att göra en beställning. Tobaksbutiken har den 15 juli lämnat in en ansökan till Skåne kommun om tillstånd att få sälja tobak, men har ännu inte fått något beslut. Butiken är emellertid noggrann och skickar med ett intyg från kommunens handläggare som visar att ansökan lämnats in. Kan partihandlaren leverera cigaretter till butiken?

Svaret är **Nej** – se 5 kap. 10 § LTLP

5 kap. 18 § LTLP (2018:2088)

Tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare får inte säljas eller på annat sätt lämnas ut i näringsverksamhet till den som inte har fyllt 18 år. Den som lämnar ut en sådan vara eller produkt ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått nämnda ålder.

Om det finns särskild anledning att anta att varan eller produkten är avsedd att lämnas över till någon som inte har fyllt 18 år, får den inte lämnas ut.

På försäljningsställen ska det finnas en tydlig och klart synbar skylt med information om förbudet mot att sälja eller lämna ut sådana varor eller produkter som avses i första stycket till den som inte har fyllt 18 år.

Åldersgränsen

Innebär inte att personer under 18 år förbjuds bedriva verksamhet som säljer tobaksvaror eller elektroniska cigaretter, men dessa får inte ta emot varor.

Det finns inte något ålderskrav för den som står i butik och säljer varor.

3 kap. 1 § LTLP (2018:2088)

Förpackningar till tobaksvaror och örtprodukter för rökning som är avsedda att tillhandahållas konsumenter på marknaden ska förses med texter och illustrationer som upplyser om de hälsorisker som är förenade med bruk av tobak och örtprodukter för rökning samt om rökavvänjning (hälsovarningar).

Tillverkare och importörer ansvarar för att förpackningar till tobaksvaror och örtprodukter för rökning förses med hälsovarningar.

Om en förpackning till en tobaksvara eller en örtprodukt för rökning saknar hälsovarningar, **får varan eller produkten inte tillhandahållas konsumenter eller**, när det gäller tobaksvaror, **detaljhandlare på marknaden**. Detsamma gäller om hälsovarningarna inte uppfyller föreskrifter om utformningen av varningarna som har meddelats med stöd av 11 kap. 7 §.

Felaktigt märkta varor

Nu införs även ett ansvar för partihandlarledet.

Hur hanterar ni fynd idag?

Tillkallas polis?

Omhändertas varor med stöd av 21 § tobakslagen?

Hur ska frågan hanteras framöver?

Ska kommunen polisanmäla misstänkta brott?

